

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на **Хари Бедо Латифян**, редовен докторант в катедра „Комуникации и аудиовизуална продукция“, Факултет по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“, за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.5.Обществени комуникации и информационни науки, научна специалност „Журналистика-Телевизионно програмиране“, научен ръководител: проф. д-р Теодора Петрова

тема на дисертационния труд: **„Уикенд програмиране на спортни предавания в българския телевизионен ефир (изследване на Българска Национална Телевизия, bTV Медия Груп и Нова Броудкастинг Груп (септември 2015 - февруари 2016)“**

1. Актуалност и значимост на темата на дисертационния труд

Спортните предавания в програмите на ефирните национални политематични телевизионни програми (БНТ, bTV и Нова телевизия) винаги са заемали важно място в програмите на трите национални телевизии, и обикновено заемат между 20-30% от общото ефирно време на основните програми. В същото време, те делят телевизионен пазар със специализираните спортни канали на БНТ, Ринг ТВ, Диема спорт, Нова Спорт и други телевизии. Затова темата за програмния отрязък, в който са поставени телевизионните предавания в програмите на националните телевизии е много важен. Докторантът Хари Латифян прави изследване върху типа предавания, подбора на водещи и журналисти, реализиращи тези предаванията е важен за програмните стратегии на тези телевизии. Телевизиите трябва така да изграждат програмните стратегии в областта на спортните предавания, че да са конкурентни по между си - трите ефирни национални програми, както и да се борят за рейтинг в конкурентна медийна среда със специализираните спортни канали. Към това можем да прибавим желанието на мобилните оператори да се установят на медийния пазар със спортни предавания и програми, а не на последно място идва и конкуренцията от трайно наложили се спортни портали като „Спортал“ в медийното пространство.

Това е и причината част от изследването в дисертацията да е посветено на технологичните трансформации, които медийният сектор преживява, и които се отразяват върху програмирането и излъчването на спортни събития в програмите на традиционните национални телевизии.

Телевизионната програма на националните телевизии, въобще в историята на телевизията, се свързва с преките телевизионни предавания в областта на спорта, с излъчването на големи спортни събития и първенства, с включването в програмите на дискуссионни предавания и търсенето на мнения и коментари на участници в спортната надпревара, които не винаги предизвиква еднакъв отзвук у зрителите, но може би, затова включването на противоположни коментари е един от залозите за големия интерес към спортните предавания. Един от акцентите в представения за защита текст е именно върху програмирането на директните излъчвания на различните видове спорт, включени в програмите на трите телевизии. В това, според мен, се състои и един от приносните моменти на този труд. Текстът за пръв път прави авторско изследване и анализ на директните излъчвания на многобройни спортни събития, включени в програмите в конкурентна среда.

Друг важен аспект в труда е анализът на мястото на националната обществена телевизия БНТ и анализа на функциите на БНТ като обществен оператор при отразяването на големи спортни събития и включването в програмата на предавания, отразяващи различните видове спорт.

Безспорно предимство на дисертационния труд е авторското изследване на типовете спорт, включени в програмите и тяхното разполагане в програмите на националните телевизии.

Дисертационният труд има актуален характер и поради анализа на програмирането на спортни събития, договарянето и преотстъпването на права за излъчване на спортни събития в наблюдавания период, което пряко се отразява на пазарното присъствие на телевизиите в националния ефир.

2. Структура и съдържание на дисертационния труд.

Дисертационният труд се състои от увод, пет глави, заключение, библиография и приложения. Представеният за становище дисертационен труд е с общ обем над 290 страници, от които над 180 страници са основен текст на дисертацията. Включена е в текста библиография, отразяваща основни публикации по темата, използвани онлайн сайтове и документи. Уводът е посветен на определяне на целите на изследването, актуалността на темата, обект и предмет на изследването, основна хипотеза, методология, определяне на параметрите на авторското изследване. Първа глава е до голяма степен общотеоретична. В нея е разгледано мястото на отразяването на спортните събития от телевизията, присъствието им в телевизионната програма, телевизионната програма като правопораждащ юридически факт. Тук докторантът разсъждава върху мястото на основополагащи документи като Директивата за аудиовизуалните медийни услуги за развитието на европейския медиен пазар и програмирането на големи спортни събития в националните ефирни телевизии. Втора глава е посветена на сегментирането на телевизионния пазар, на конкурентното присъствие на трите ефирни национални програми в българския ефир, на анализа на данните за телевизионната аудитория на трите програми, часовете на излъчването на спортни събития в трите телевизии. Важен аспект от анализът на докторанта е анализът на представените пийпълметрични данни на телевизионната аудитория, който е съществен при анализа на спортните предавания в телевизионните програми на трите телевизии и стратегията на тяхното програмиране. Трета глава разглежда прякото излъчване на спортни събития по трите национални телевизионни програми и мястото на спорта в специализираните им програми. Тук може да се види професионалната компетентност на автора като спортен журналист и преценката на специалиста при програмиране на типовете спорт в програмите. Четвърта глава разглежда т.нар. „уикенд програмиране” на спортни предавания, в това число и на обзорните информационни и коментари предавания. Обзорните предавания събират голяма аудитория и са един от акцентите в програмите на трите национални телевизии. Затова те намират такова място в дисертацията и са обект на анализ от страна на автора. Пета глава разглежда прякото излъчване на спортни новини в трите ефирни национални програми. Преките предавания на спортни събития все още остават приоритет на телевизията. Те способстват съпреживяването на спортната треска от страна на зрителите.

Отделните глави съдържат анализи и оценки, но обобщенията на направеното изследване са отделени в Заключението на дисертационния труд. Смятам, че докторантът се е справил и с оценката на резултатите от изследването си. Авторефератът представя основно постигнатото в дисертационния труд. Той е структуриран според изискванията и приетата практика, като съдържа описание на обекта и предмета на изследването, цели, задачи и приносни моменти на представения текст. Представените от докторанта публикации допълнително дават представа за изследователските търсения, практическата и професионална реализация на автора на дисертацията.

3. Научни приноси и приносни моменти

Смятам, че представената дисертацията е оригинално научно изследване, което отговаря на изискванията, според приетата практика, и най-общо има следните научни приноси и приносни моменти: Извършено е изследване и описание на присъствието на спортните предавания в трите национални телевизионни програми (БНТ, bTV и Нова); Потърсено е мястото, според пийпълметричните данни за изследвания период, на трите програми в конкуренция със специализираните спортни канали; Направен е анализ на видовете спортни събития и видовете спорт и присъствието им на телевизионния екран през наблюдавания период; За пръв път, сред този род изследвания, се прави анализ на програмните политики на трите национални телевизии през уикенда, където има концентрирано присъствие на спортни предавания; Направения сравнителен анализ на “уикенд програмирането” на спортни предавания в програмите на трите национални телевизии; Дисертацията включва самостоятелно емпирично изследване на спортните предавания в програмите на БНТ, bTV и Нова телевизия, чийто резултати имат практико-приложен характер.

Заключение:

Казаното до тук ми дава основание напълно убедено да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Хари Бедо Латифян за постигнатото в неговия дисертационен труд на тема "Уикенд

програмиране на спортни предавания в българския телевизионен ефир (изследване на БНТ, bTV Медия Груп и Нова Броудкастинг Груп (септември 2015 - февруари 2016)“ bTV и Нова ТВ)“ , по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика- Телевизионно програмиране).

София, 04.2018г.

Подпис:

Проф. д-р Теодора Петрова